

Utlåtande gällande konkurrensutsättning av förbindelsebåtstrafiken på Nagu södra och tvärgående trafiken

1035/08.01.00.01/2020

Nagunämnden 24.03.2021 § 26

Beredare

Ordförande Olof Elenius, tfn 0400 203 146

FöredragandeOrdförande Olof Elenius, tfn 0400 203 146
olofelenius@msn.com**Bakgrund**

” Staten bör försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning till sitt förfogande har en med hänsyn till boendeförhållandena, utkomstbetingelserna och skötseln av nödvändiga angelägenheter erforderlig trafik- och transportservice, som är så smidig som möjligt samt avgiftsfri eller prismässigt skälig. ”

Ovannämnda text är ett utdrag ur § 5 i lagen om främjande av skärgårdens utveckling den s.k. skärgårdslagen.

Beslutandet om servicenivån för trafik- och transportservicen har anvisats NTM-centralen. Att användarna deltar i planeringen av trafikservicen möjliggör att deras faktiska behov beaktas och att servicen som anskaffas är ändamålsenlig.

Kompletterande material

Begäran om utlåtande om beskrivningen av tjänster i förbindelsebåtstrafiken för rutten Nagu södra och tvärgående under åren 2022-2027

Beskrivning av tjänster i förbindelsebåtstrafiken för rutten Nagu södra och tvärgående under åren 2022-2027

Förslag

För att kunna upprätthålla en levande skärgård måste det finnas en fungerande förbindelsebåtstrafik i skärgården. Denna trafik skall i förstahand ta i beaktande de behov som den fasta befolkningen har gällande person- och varutransporter, men skall också betjäna övriga, det vill säga, deltidsboende, företagare och turister. Under menförestider är förbindelsebåten den enda möjligheten att komma till fastlandet eller ut till holmen. Även för deltidsboende, vilka utgör en ökande del av befolkningen i skärgården, är förbindelsebåtstrafiken mycket viktig. Med tanke på turismen kunde förbindelsebåts-trafiken utgöra en möjlighet att nå holmar ute i skärgården dit turisterna annars kan ha svårt att komma. Den stora ökningen av turister i området är viktigt också för dem som försöker förtjäna sitt levebröd ute på holmarna.

Nagu Områdesnämnd har begärt utlåtande av personer bosatta inom de aktuella förbindelsebåts-rutterna och kommer att använda dessa utlåtanden som utgångspunkt för vårt utlåtande. De här åsikterna och önskemålen kommer från den yttre skärgården (Borstö, Lökholm, Sandholm, Trunsö/ Gloskär, Kopparholm, Stenskär och Brännskär).

1. Allmänt

Vad man kan se så finns det en strävan att förbättra trafiken i sin helhet på ruttområdet och inte minst nivån på farkosten. Vi kan med facit konstatera att den senaste avtalsperioden inte helt motsvarade förväntningarna med bl.a. val av farkost. Vi vill påminna att en förbindelsebåt med ramp i aktern inte lämpar sig särskilt bra för trafik på ruten, i övrigt finns också brister.

2. Bryggornas lämplighet

Vi måste komma ihåg att de flesta bryggorna längs ruten är planerade för en farkost med ramp i fören. Det finns i dagsläget minst 5 platser där hantering av rullande last är omöjlig enbart på grund av avsaknad av ramp i fören. Det här problemet kommer att växa i takt med bryggorna blir gamla och dåliga, men med ett fartyg försett med ramp i fören kan man angöra mot en kaj. Många äldre och invalidiserade personer har haft problem vid på- och avstigning längs en primitiv landgång på nuvarande förbindelsebåt. Det måste man tänka på vid upphandlingen.

3. Fartyget eller farkosten

För att klara en året runt trafik i skärgården måste man ställa rätt höga krav på en tilltänkt förbindelsebåt. Det är en lång rutt och förhållandena skiljer sig mellan den inre- och yttre skärgården speciellt vintertid. Det har tyvärr inte beaktats under de senaste åren i tillräckligt hög grad då upphandlingar gjorts. Tillsvidare finns det ingen riktigt bra lösning på ett fartyg som klarar faktorerna fart och gång i is, här blir det alltid kompromisser. Det behövs en förbindelsebåt som så långt som möjligt uppfyller bägge ovan nämnda faktorer. En av de viktigaste egenskaperna är gång i is, för under menföres perioder finns det få goda alternativ. Vi har lärt oss att svävaren tyvärr inte är anpassad för trafik i den yttre skärgården med långa avstånd och ojämna isar – packis vilket orsakar skador på kjolarna med en massa underhåll som följd. Det har från olika håll framkommit önskemål om snabba båtar sommartid men det viktigaste är ändå en fungerande trafik året om. Önskemålet i sig kan vara befogat med får inte äventyra trafiken.

4. Lastförmåga o kapacitet

Bildäck och rampen bör vara anpassade till olika behov och vara lätt tillgängliga. På bildäck bör vara möjligt att transportera traktor med släp eller lastbil. Den nya avfallshanterings-lagen kan medföra att även slam transporter med traktor och släp bör kunna skötas från holmarna med förbindelsebåten. Detta innebär att bildäck bör kunna klara mera än 5 ton.

- Ett fartyg med ramp i fören ett måste, bör om möjligt ha en relativt lång och kraftig ramp
- Fartyget och reservfartyget bör uppfylla isklass 1 A
- Man har i handlingarna nämnt 5 ton för däck, kanske det kunde höjas till 10 - 15 ton så man kan ta ombord t.ex. traktor med lastad släpvagn
- Utrymme på däck för 3-5 bilar, eller en traktor med släpvagn
- Kran med lyftkapacitet på 1000 – 1500 kg/ 10 meter
- Fart ca 10 knop, (gärna mera)
- Djupgående max 2,4 meter = farledernas djup

- Passagerarantal min 50 personer
- Ändamålsenliga och trivsamma passagerarutrymmen, handikapp anpassade och utrymmen för resgods samt kyl. Även sittplatser på däck efterlyses.
- WC
- AIS borde finnas ombord och på.

5. Holmar/ Hamnar

Alla holmar med fast befolkning måste trafikerats året om, holmar med deltidboende och näringsidkare skall även ha möjlighet att utnyttja förbindelsebåten vid behov.

I dagsläget finns det inte någon orsak att lämna bort någon av de holmar/ hamnar som idag angörs snarare tvärtom utöka om möjligt. Med en lämplig farkost med för ramp blir det enklare att angöra hamnar som t.ex. Kopparholm, Träskholm, Gloskär, Grötö och Bodö som på grund av olämplig förbindelsebåt saknat trafik över huvud taget.

6. Tidtabeller, veckoturer

Nästa höst blir det aktuellt med skolskjuts från Brännskär – Kirjais – Brännskär, vilket måste beaktas då tidtabellerna uppgörs fr.o.m. hösten 2021.

Från yttre skärgården finns en önskan om en tur till under vintern. Alltså trafik enligt följande måndag, onsdag, fredag och lördag ut och söndag in. Vår nuvarande tidtabell är varannan vecka onsdag, fredag och varannan måndag, fredag och därtill lördag ut och söndag in.

Det har konstaterats att trafiken under vintertid är så gles att isrännorna fryser igen mellan turerna. Minst varannan dag borde rännorna trafikerats för att hållas någorlunda öppna under köldperioder. Detta gäller speciellt under kortare köldperioder som under denna vinter då vi hade sträng kyla under ca en dryg veckas tid. I förlängningen är det förstås omöjligt att hålla öppna rännor i sträng kyla.

Avgångs- och ankomsttider finns det anledning att diskutera då en ny entreprenör finns. I stort fungerar tiderna någorlunda bra

7. Information och kommunikation

Personalen på fartygen bör klara av att kommunicera med passagerarna på deras modersmål, (svenska/finska)

Detta är också en säkerhetsfaktor.

Beslut

Nagunämnden godkände beslutsförslaget.

Delgivning

Tomas Eklund
